

Kennis over wetgeving is noodzakelijk

**Het gazon heeft zijn beste tijd
gehad ...**

(naar Talea.be)

Het gazon heeft afgedaan

Het hangt aan
elkaar!

Ik ben een
populaire jongen

Saai, saaier, saaist ... ook voor de natuur

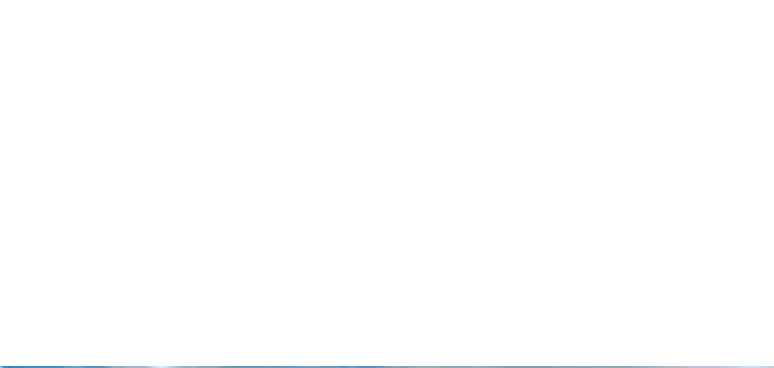

Inspiraties

boven eerste verdieping!

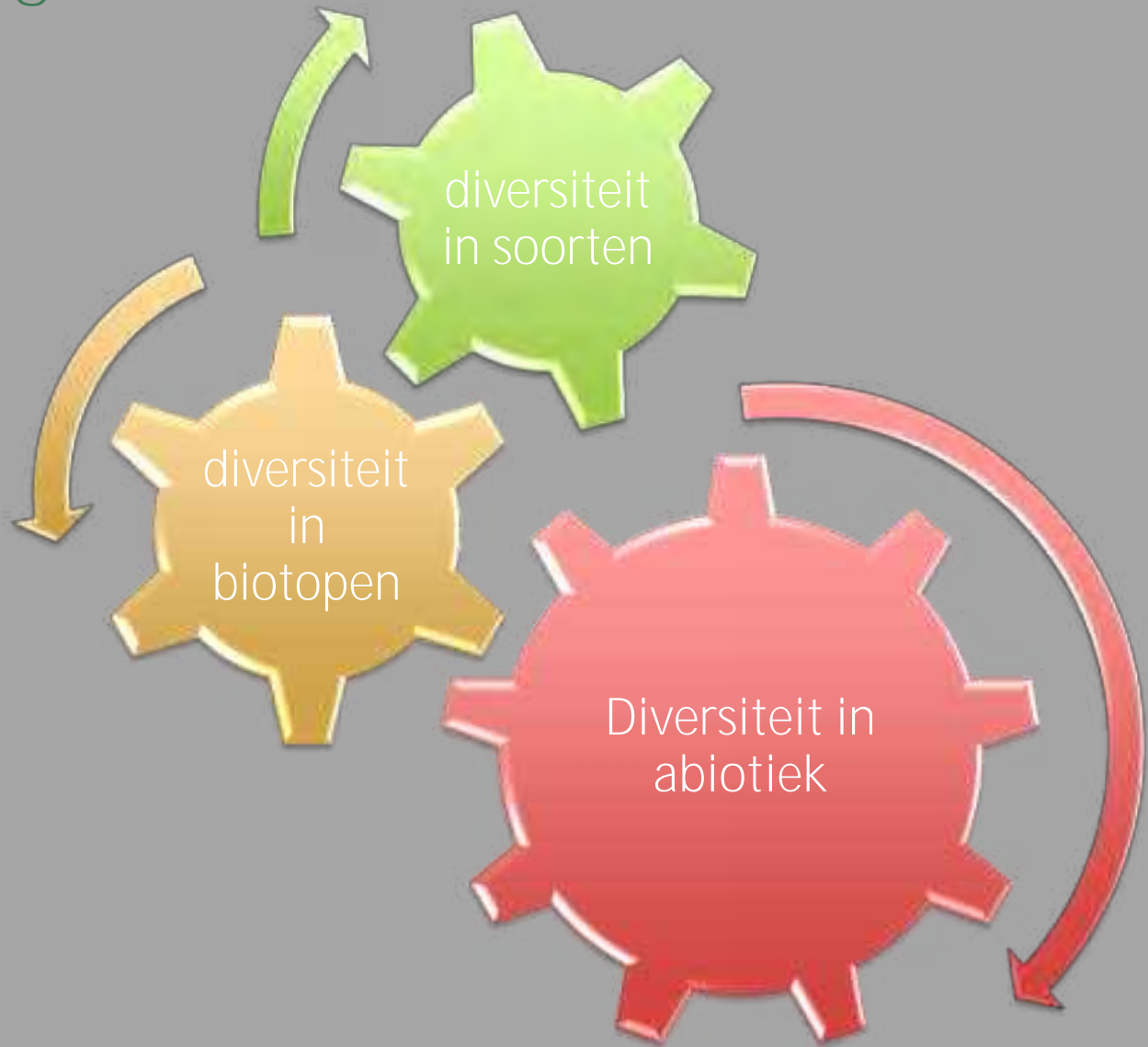

Werk met de abiotische omstandigheden

Planten of dieren inbrengen?

- Laat de natuur zélf zoveel mogelijk kiezen, experimenteren

**Je hebt geen High Tech Campus
nodig om iets met je
bedrijfsterrein te doen voor de
natuur!**

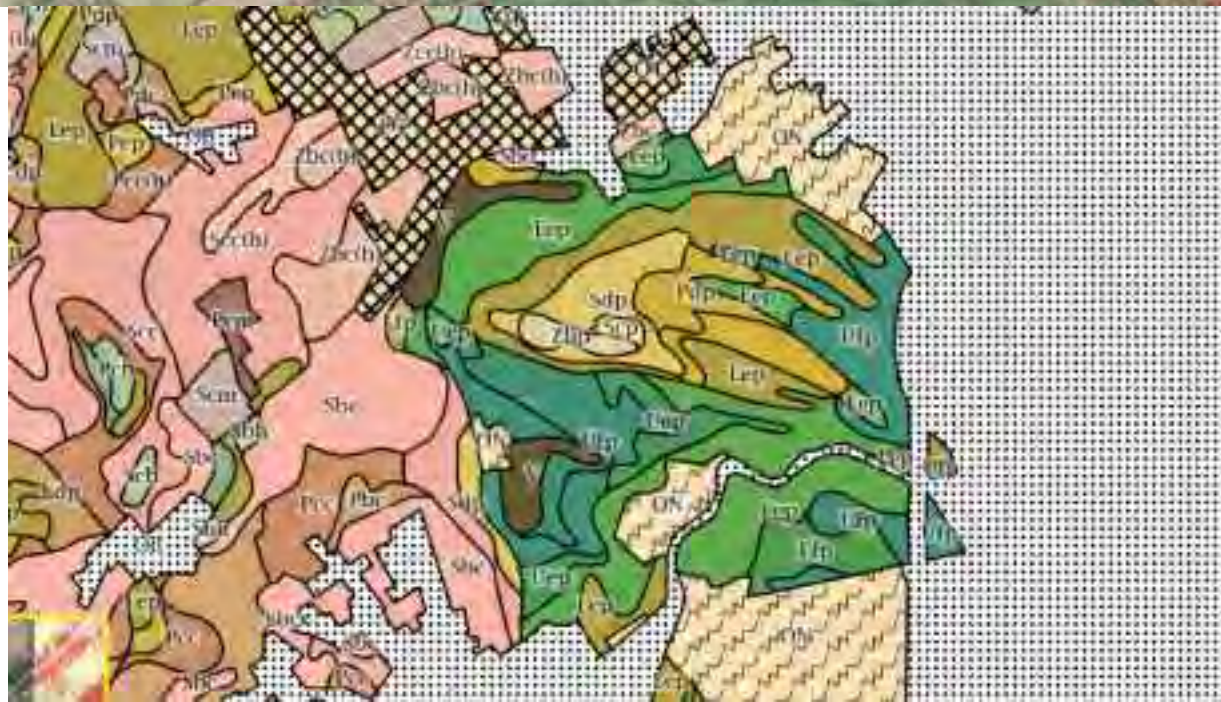
**Vlinders:
indicatoren van
biodiversiteit**

Kantoor te Antwerpen

teit

De levensgemeenschap

Vergeet de bodem niet

Een levensgemeenschap is ...

... **onder dezelfde omstandigheden** – landschap, abiotisch milieu, tijd, beheer – **samen voorkomen** van soorten en hun **onderlinge interacties**

Over instabiliteit

- Successie

- ▶ Natuurlijk proces waarbij een begroeiing met pionierende planten (mossen, kruiden) naar een begroeiing met houtige planten (struiken, bomen) evolueert.

- Climaxvegetatie

- ▶ Het eindstadium van de successie (meestal met houtige planten)

Choose your battles

- Een kwestie van kiezen
  - ▶ Wél of niet (kunnen) ingrijpen op het abiotische milieu?
  - ▶ Beheer aanpassen
- Kies haalbare levensgemeenschappen!

Stuifduin: extreem dynamisch

- en dus tikje onhaalbaar?

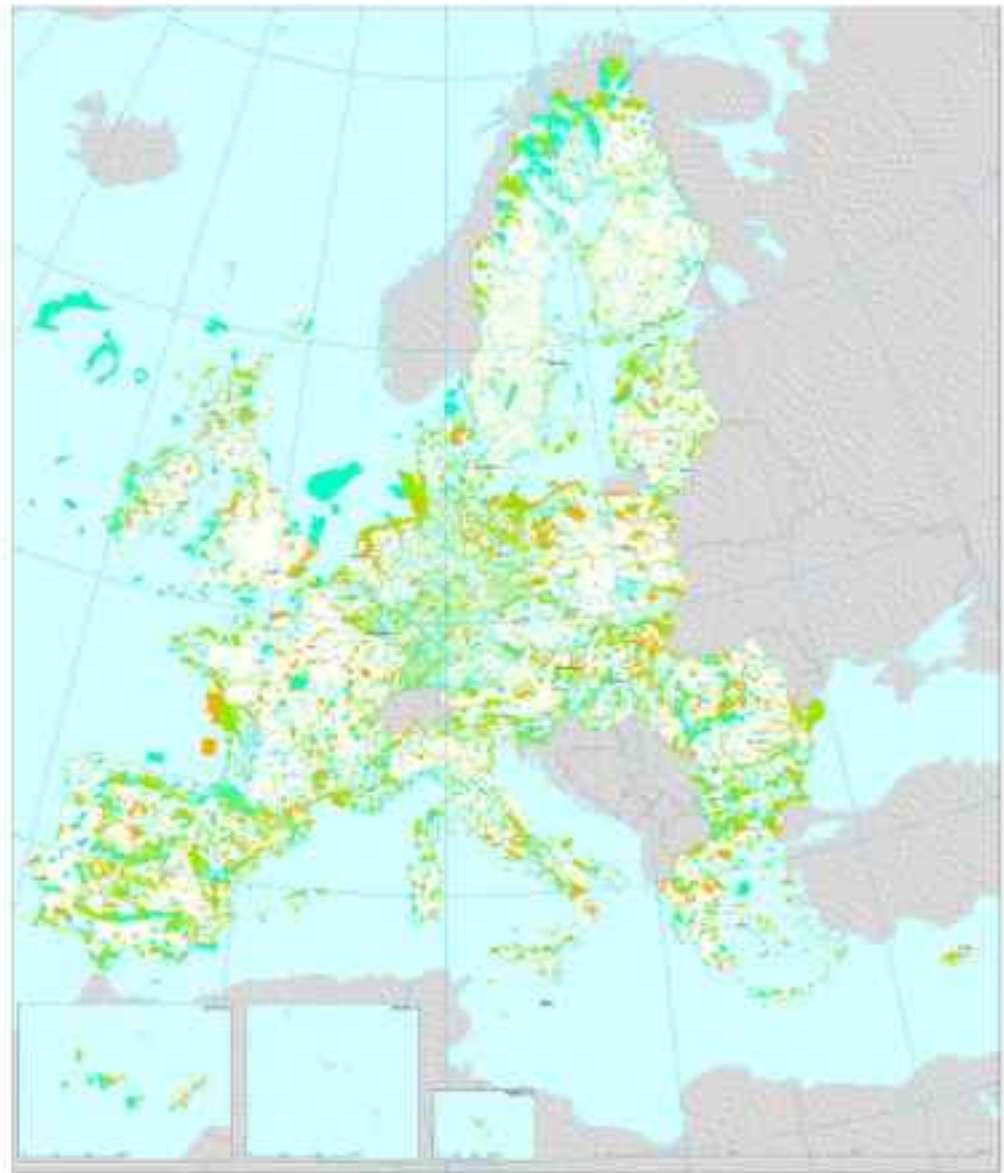
Alles wordt bos, tenzij ...

- Successie verloopt niet overal even vlot door:
  - ▶ Stress : chronische invloed
    - *Droogte – vochtigheid, koude – warmte*
    - *Giftige stoffen zoals zout, zware metalen enz.*
    - *Tekort aan voedingsstoffen*
    - *Grazers*
- Regelmatig wordt de successiereeks overhoop gehaald door:
  - ▶ Verstoring : acute invloed
    - *Storm, brand, overstroming,...*
    - *Maaien, kappen, graven, ploegen,...*

Quercus sp.
Oak
Photo Henriette Krüger

En beleid ?

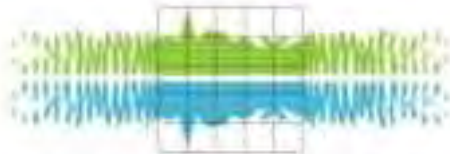
NATURA 2000
Orange: Special Protection Areas (SPAs)
Green: Special Conservation Areas (SCAs)
Yellow: Sites - or parts of sites - belonging to both structures

European Environment Agency

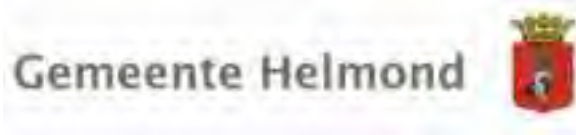

© European Environment Agency, 2004. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the European Environment Agency.

Stichting Landschapsbeheer Zeeland

Biodiversiteit
gebracht op
bedrijven

Jens Verwaerde

